

dati, naj gré vén; če se šipa raztrga, lahko v žepu drugo domú prinese. Večidel je po sobah tudi ognjišče. In kjer je imajo, ljudje po sobah prebivajo in pozimi na večni ogenj na ognjišču gledajo, kuhajo rakijo in pekó jajca. Se vé, da je od ognjišča dimnik napeljan. (Dalje prihodnjič.)

Stanovniki svetá številjeni po veri.

V Evropi po najnovejših preiskavah živí zdaj 262 milijonov kristjanov, 6 milijonov muhamedancev, blizu 4 milijone židov (judov), —

v Azii 600 milijonov buddahitov in brahmahitov, 50 milijonov muhamedancev, 10 milijonov kristjanov in pol milijona židov, —

v Afriki 100 milijonov muhamedancev, 50 milij. paganov (ajdov), 4 milijone kristjanov in 1 milijon židov, —

v Ameriki 57 milijonov kristjanov in blizu 2 milijona paganov, —

v Avstralii blizu poldrugi milijon kristjanov in ravno toliko paganov.

Po takem v vseh delih svetá biva okoli 600 milijonov buddahitov in brahmahitov,

335 milijonov kristjanov,

160 milijonov muhamedancev,

5 milijonov židov,

54 milijonov paganov.

Ker nekteri naših bravcev ne vedó, kaj so brahmahiti in buddahiti, jim povemo, da brahma je Indijancem stvarnik in vzdrževavec svetá, ki je človeka vstvaril, sveto pismo mu razodel in svete postave. Malajo ga sedečega na labudu in s 4 obrazi, s katerimi gleda na vse strani svetá. Tudi s solncem enačijo to božanstvo, ktero na vès svet gleda in vse oživlja. — Buddha, v sanskritu moder, je častno ime Sâkja mûnia, osnovec zopet druge vere indiške. Sâkja mûni je bil rojen 1000 let pred Kristusom. Med Indijanci je budahistov sila veliko; poglavni nauki njih vere so: Najviše bistvo vlada svet; ker je nevidljivo, se ne dá v nobeni podobi izraziti; modro je, pravično, dobrotljivo, milostljivo, vsemogočno; človek ga najbolj časti, ako ga tiho premišluje; pobožnost pelje v zveličanje; človek tedaj ne sme preklinjati, ne lagati, nič živega umoriti, ne krasti, ne maševati se, čedno in zmerno mora živeti, milošnjo deliti, mesene nagone zatirati. Ako človek tako živí, že na svetu doseže čast buddha ali modrega, po smrti pa se zedini z najvišim bitjem. Duša tacega človeka pa, ki je že na svetu malopridno živel, se rodi zopet v živinskem životu. Duhovni buddistov brijejo glavo, se ne ženijo in živijo skupaj večidel v samostanih; v tem se bistveno ločijo od duhovnov brahmistov, katerim je zakon sveta dolžnost. — Muhamedanci so spoznavavci Muhamedove vere, ki je Turkom prvi prerok.

Pisma slovenskega učenika svojemu bratu.

(Dalje.)

18. Pismo.

Pod Ratitovcem na Gorenškem.

Dragi brat! Z današnjim listom Ti skončujem popis svoj o Dunaji. — Koračil sem po mestu in predmestjih tako, da so že mravljinici mi po nogah se glasili. Predmestje „Maria Hilf“ mi je bilo znamenito zraven mnogo drugih reči tudi zato, ker je tù (če sem bil prav podučen) leta 1848 pridrl ban Jelačić s svojimi hrabrimi Hrvati nad spuntani Beč; od tega časa so

menda vrli graničarski junaki še zdaj gori po Nemčiji pri nekterih republike-lačnikih na glasu, da hrustajo človeško meso! Skozi Nemčijo napovedani prehod avstrijskih hrabrih krdel v boj nad Dance je bil lanskega leta probudil vnovič tiste surove pripovedke o Hrvatih — akoravno so oni domá mirno kmetovali — da se človek res ne more prečuditi, kako da nekteri avstrijski rodovi, zlasti Slovani, toliko neprijatlov po svetu imajo. — Po obhodu mnozih lepih cerkvá dospel sem slednjič do Franc-Jožefovih mestnih vrat. Še le leta 1857 dozidane so res pravi kinč dunajskemu mestu in z dvornimi vrtami vred edini ostanek starega trdnjavskega obzidja. Nadjati se je, da boste oboji ostali v spomin poznim vnukom; bilo bi res takih, z velikimi stroški dovršenih zidarij tudi škoda podirati. Če stare rimske zidove varujejo kot svetinje, kjer jih še kaj stoji, zakaj bi tudi novejšim okusnim stavbam ne privoščili častnega mesta in ohranitve prihodnjim časom. — Franc-Jožefovim vratom vrstite se na obe strani dve veliki, v anglo-saksonskem ukusu sezidani vojašnici, ki ste tudi delo najnovejših časov. — K sklepu naj omenim še Donavinega kanala, ki opasuje stari predmestji „Leopoldstadt“ in „Jägerzeile“, in ju ob času velikih povodinj mnogokrat v velike stiske in zadrege spravi. Čez ta kanal drži mnogo mostov; enega so še le lani na novo zgotovili ter mu dali zgodovinsko ime „Aspernski most.“

Čas hiti. Treba je bilo slovó dati dunajskemu mestu.

Pospremi mi sedaj, dragi brat, ki si bil že tako dolgo v duhu moj popotni tovarš, zopet na povratu proti ljubljeni domačiji. Vidila bova še marsikaj; le škoda, da bo „lukamatija“ tudi zanaprej uganjal svojo navadno nevošljivost in nama le redko ktero reč bolj natanko pogledati privoščil.

Komaj zapustimo južni kolodvor, že smo vstric krasnega Schönbrunskega grada in raznovrstnih njegovih poslopij, drevoredov, perivoja itd. — Postaja „Hetzendorf“ kaže nam zopet drugo, po cesarici Marii Tereziji zidano grajščino, ki ima neki čez poldrugi sto sob. Ta okolica je posebno znamenita tudi zato, ker je imel tù leta 1683 karabogdanski hospodar Kantakucen svoje taborišče. Pomagal je s svojo vojsko nevernemu Turčinu pri obsedi dunajskega mesta, akoravno je bil sam tako iskren katolik, da si je dal postaviti na tem mestu kapelico, v kateri se je slednji dan sv. maša služila. — Skozi ravna polja in memo rodovitnih vinogradov pohitimo naprej, se pomudimo na postajah „Bertholdsdorf“ in „Brun“, in pridemo zatem v „Mödling.“ Tukajšnja kolodvorska poslopja so kaj lična, in ker ima ta kraj eno zmed najlepših okolic, s katerim se Dunaj ponaša, ni čuda, da le-sem radi Dunajčani zahajajo. Od le-tod pelje tudi stranska železnica v cesarski grad „Laksenburg“, kteremu dajejo nekteri celó predstvo pred Schönbrunom. Ogledati Laksenburg-a ni mi bilo mogoče. Tù v bližavi Laksenburški Te v duhu danes zapustí ter Te srčno pozdravlja Tvoj iskreni brat

Jože Žlindrovič.

Zabavno berílo.

Podgrobje.

Narodska pripovedka.

Nahajajo se po svetu kraji, kjer se človeka nehotoma polasti neka otožnost, akoravno potovaje po njih ne vidi nikake spomenice, ktera bi mu naznanjala povestnico tacižalnih mest. Kamor se človek ozre, vse je tiho, in vendar čuti se, kakor da bi vsak kamen, vsaka travica kakor nemi svedoki žalostnih dogodeb potniku kazali: „Tukaj pripetila se je nesreča!“